دفتر سفید پژوهشکده فرهنگ عامه

گروه ادب و هنر

وجود قومیت های مختلف در خراسان شمالی، همیشه یک مزیت برای استان محسوب می شود؛ مزیتی که با وجود تاریخ و فرهنگ نهفته در دل آن، همچنان مورد بی توجهی قرار گرفته و حرکت های جسته و گریخته و فعالیت های جزیره ای از سوی علاقه مندان هم نتوانسته است به حفظ بخشی از این میراث عظیم کمک کند؛ میراثی که با از دست رفتن هر فرد، بخشی از تاریخ و فرهنگ این خطه در دل خاک مدفون می شود و فاصله ای به وسعت تاریخ را در میان نسل ها باقی می گذارد. با این که سال هاست از سوی علاقه مندان دغدغه نبود پژوهشکده اقوام مطرح و بر ضرورت راه اندازی آن تاکید می شود، اما تنها اتفاق ممکن در این حوزه، راه اندازی دفتر مطالعات فرهنگ عامه و ادبیات اقوام توسط مدیریت پیشین فرهنگ و ارشاد اسلامی استان در سال ۹۴ بود که پرونده اش به واسطه تعریف نشدن فعالیتی برای آن و قوانین نانوشته، هنوز گشوده نشده، بسته شد و در طول این سال ها با وجود درخواست های مکرر علاقه مندان و فعالان این عرصه در محافل و دیدارهای مختلف با مسئولان ارشد استان و متولیان، سرانجامی نداشت. در حالی که فرهنگ عامه منبعی سرشار و دریچه ای رو به انسان و گذشته های او می گشاید و در هر شرایطی حکمت آموز است و از آن جایی که فرهنگ اقوام حاصل سیر تحولات فکری و مادی مردم است و در تعامل بایکدیگر و در کشاکش تاریخ شکل گرفته، بنابراین توجه به آن در روزگار امروز و در خراسان شمالی، ضروری به نظر می رسد.

«مهدی رستمی» از پژوهشگران فرهنگ عامه و در زمره افرادی است که در دیدار هنرمندان با استاندار خراسان شمالی بر ضرورت ایجاد پژوهشکده به واسطه وجود قومیت های متعدد تاکید کرده بود. او می گوید: خراسان شمالی مجموعه ای از فرهنگ های متعدد و مختلف است که به شکل پایه ای و علمی پژوهش نشده اند در حالی که می توان با حمایت از پژوهشگران و انجام پژوهش های میدانی در این راستا گام برداشت.

وی اضافه می کند: با ایجاد پژوهشکده می توان زمینه را برای علاقه مندانی که به شکل پراکنده فعالیت می کنند، فراهم کرد تا از پژوهش های تکراری جلوگیری شود.

وی ادامه می دهد: در حال حاضر به شکل پراکنده اقداماتی انجام می شود که نه تنها جمع بندی نمی شود بلکه علمی هم نیست و روی دور تکرار می چرخد. وی در این میان به تدوین دانشنامه فرهنگ و تمدن خراسان شمالی هم اشاره و اظهار می کند: ایجاد پژوهشکده در کنار آن می تواند به ساختار علمی و پژوهشی کار سامان دهد.

«رحمتی» مولف مجموعه بررسی و شناخت ایلات و طوایف، به فعالیت های صورت گرفته در دیگر استان ها اشاره می کند و می گوید: در استان هایی همچون گیلان، کمیته هایی شکل گرفته و دانشگاهیان و مسئولان ارشد استان و محققان پای کار آمده اند و با هماهنگی تمام فعالیت می کنند درحالی که در خراسان شمالی که

> در حال حاضر به شکل پراکنده اقداماتی انجام می شود که نه تنها جمع بندی نمی شود بلکه علمی هم نیست و روی دور تکرار می چرخد

کلکسیونی از تمامی قومیت ها و فرهنگ هاست، کاری انجام نشده است. وی خاطرنشان می کند: خراسان شمالی از هر لحاظ غنی است و می توان به جرئت گفت که می شود بالای هزار جلد کتاب در باره فرهنگ عامه، قومیت ها، موسیقی، لالایی و ...نوشت.

وی به اقدامات جسته و گریخته در این راستا اشاره می کند و می افزاید: در این میان هستند افرادی که بدون حضور در روستاها و نشستن پای صحبت بزرگان، مدعی هستند و در این باره اظهار نظر می کنند.

در دیدارهای اخیر اهالی فرهنگ و هنر استان با استاندار و طرح این موضوع از سوی فعالان این عرصه و تاکیدات استاندار خراسان شمالی، به نظر می رسد گام هایی هر چند کوچک برداشته شده است چون «فرخنده» مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان از در دستور کار قرار گرفتن نامه نگاری با دانشگاه دولتی دراین زمینه سخن می گوید. وی با تاکید بر این که این پژوهشکده نیازمند اعتبار و هزینه است و نمی توان صرف راه اندازی دبیرخانه که پیش از این هم شکل گرفت، به این موضوع پایان داد، تصریح می کند: باید سنجید که این پژوهشکده با چه ساختاری می تواند نیاز استان را برآورده کند و در واقع نیازمند تشکیلات و ساختار جداگانه ای است.

وی اضافه می کند: با وجود آن که مشابه چنین پژوهشکده ای در کشور وجود ندارد، پیش نویسی را تهیه و گروه های پژوهشی، شرح و وظایف گروه پژوهشی و محورهای اصلی را مشخص کردیم، اما به نظر می رسد از آن جایی که اساس و پایه کارعلمی و پژوهشی است، اگر قرار است، اقدامی صورت گیرد، باید از طریق وزارت علوم انجام شود.

وی خاطرنشان می کند: اختصاص بخشی از اعتبارات پژوهشی استان به این مقوله و در اولویت قرار گرفتن مباحث پژوهشی می تواند در این راستا راهگشا باشد.

این‌جا قلم بزنید

نگاهی به مجموعه شعر «غم‌های تزئینی»

امسال دومین مجموعه شعر شاعر جوان اسفراینی، «محسن بیدوازی»، در حالی به نمایشگاه کتاب رسید که مجموعه ای خواندنی است و حرف های بسیاری برای گفتن دارد؛ شاعری پرتلاش که با شعر زندگی می کند و شاعرانه نفس می کشد، حتی در سربازی و در برجک های مرزبانی. جریان سیالی از تصویرهای غمگنانه شعرش را جویبار آرامی کرده است از رنج زیستن. مجموعه اول این شاعر با نام بیدار خوابی نوید شاعری اندیشه گرا را می داد و این مجموعه نشان داد که آن نوید بیراه نبوده است.

اولین شعر مجموعه «غم های تزئینی» با تصویری تکان دهنده آغاز می شود:

تصاویر
آنقدر تکان دهنده بود
که لپ تاپ
از روی میز افتاد

تصویرسازی ها و بیان استعاری مفاهیم در متن شعرها خوش می نشیند که البته استثناهایی هم دارد

گاه به نظر می رسد تصویر خود شعری کامل است و با بافت بقیه شعر ناهمگون:

زیبایی دیگران/ شکنجه من است/ مثل زنی
که بچه ندارد/ اما مجبور است/ که در کارگاه
عروسک سازی کار کند....
تو نیستی/ و تقویم که نقشه چند ماه آینده است
تنها ترک دیوار را پوشانده

زندگی امروز در شعر محسن با قدرت جریان دارد. شعرش به دقیقه اکنون است. شعرش نه در ظاهر که در عمق اندیشه و درونمایه نیز نو است.

غم موتیف اصلی این مجموعه است.در همه شعرها غم غمگینی جریان دارد، غمی نجیب که باور پذیر است:

در محله ما /پدران کار می کنند/ مادران کار می کنند/ و غم مسئول بزرگ کردن بچه هاست

از این شاعر جوان خراسان شمالی در آینده بسیار خواهیم شنید، اگر همچنان فروتنانه کاشف شوکران شعر باشد.

یوسفعلی یوسف نژاد

قاصدک

قول ۲ میلیارد ریالی برای رباط راونیز

نجفیان- بخشدار بام و صفی آباد از قول مساعد مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان برای تصویب اعتبار ۲ میلیارد ریالی برای مرمت رباط راونیز در شهر صفی آباد خبر داد.رحیم زاده با اشاره به این که پس از تصویب اعتبار باید روند ابلاغ و تخصیص هم انجام شود، اظهار کرد: به شرط تخصیص اعتبار، آوار برداری و مرمت رباط راونیز در دستور کار قرار خواهد گرفت.وی همچنین از مرمت بزرگ ترین آب انبار استان در شهر صفی آباد خبر داد و تصریح کرد: پس از پایان عملیات مرمت امکان بهره مندی از این آب انبار قدیمی در کاربری های فرهنگی وجود دارد.

جشنواره تئاتر کوتاه

جاجرم، میزبان چهارمین جشنواره تئاتر کوتاه استان شد.سرپرست معاونت امور هنری اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان شمالی گفت: چهارمین جشنواره نمایش های کوتاه (جوان) به منظور رشد و توسعه هنرهای نمایشی، ارتقای سطح کیفی تئاتر استان، فراهم آوردن مجالی برای بروز و ظهور استعدادهای جوان و خلاق و شناسایی و تربیت نسل نو، برگزار می شود. «حیدری» با بیان این که این جشنواره در ۲ بخش صحنه ای و خیابانی برگزار می شود، تصریح کرد: این جشنواره چهارم و پنجم مرداد ماه امسال برگزار خواهد شد.

تله تئاتر «هفت سین سال ۶۳»

نجفیان – اثر نمایشی «هفت سین سال ۶۳» که به ششمین جشنواره ملی تئاتر ایثار راه یافته بود، به تله تئاتر تبدیل می شود.«ارغیانی»، رئیس اداره ارشاد اسفراین با اشاره به درخشش این نمایش صحنه ای در ششمین جشنواره ملی تئاتر ایثار گفت: این نمایش با درونمایه دفاع مقدس به ستاد جشنواره معرفی شد و بناست با تبدیل به تله تئاتر از شبکه چهارم سیمای جمهوری اسلامی پخش شود.«یحیی آبادی»، کارگردان نمایش صحنه ای«هفت سین سال ۶۳» افزود: در این جشنواره عنوان بازیگری برگزیده به «بهنام محمدزاده» اختصاص یافت. وی ادامه داد: در بخش متون نمایشی نیز «علی میرزا عمادی» منتخب این جشنواره شد.

جدول، سرگرمی، ورزش ذهن [۱۳۹۷/۲/۲۷]

معمای هوش

دوشنبه ها و پنج‌شنبه ها

مسن‌ترین پیرمرد دنیا شخصی است که نوه هایش هم خودشان نوه دارند. در واقع همه این بچه‌ها به نوعی فرزندان این پیرمرد به‌حساب می‌آیند. فرض کنید که تعداد فرزندان در این خانواده ثابت است. یعنی هر تعداد که پیرمرد فرزند دارد، هریک از فرزندان او هم به همان تعداد فرزند داشته باشند و هر کدام از فرزندان آن‌ها هم به همان تعداد فرزند داشته باشند و... روزی تمام فرزندان و نوه‌ها و فرزندان نوه‌ها و نوه‌های نوه‌ها به منزل پدربزرگ می‌آیند. جمعیت این پنج نسل با هم ۲۸۰۱ نفر می شود. به نظر شما این پیرمرد کهن‌سال چند فرزند اصلی داشته است؟!

ناویاب

دوشنبه ها و پنج‌شنبه ها

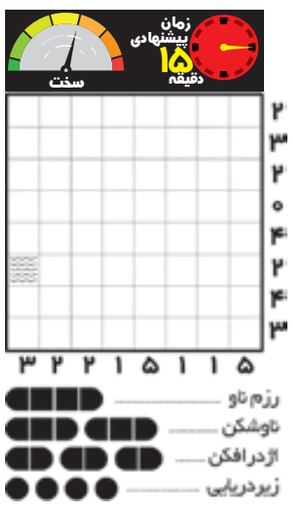

«ناویاب» از پرطرفدارترین سرگرمی های منطقی جهان است که رقابت حرفه ای آن در ایران هم توسط «روزنامه خراسان» برگزار و اپلیکیشن اندرویدی آن هم به تازگی تولید شده است.

هر ناویاب، یک اقیانوس فرضی مربعی است که یک فروند «رزم‌ناو»، دو «ناوشکن»، سه «اژدرافکن» و چهار «زیردریایی» در آن پنهانند و ما باید جای ادوات پنهان را کشف کنیم. ماهیت بعضی از خانه‌ها هم از ابتدا «راهنما»ی شماست.

قانون:

ارقام بیرون جدول، می گویند که در هر سطر یا ستون چند خانه در اشغال ادوات است.

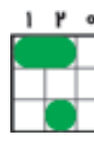

تمام ادوات در این معما «افقی» یا «عمودی» هستند و هرگز مورب نیستند.

ادوات در این معما به هیچ‌وجه در همسایگی هم نیستند (حتی از گوشه‌ها).

نکته‌ها:

- دقت کنید که خانه‌های «راهنما» به چه شکلی هستند. پُر بودن این خانه‌ها با «دایره»، «نیم‌دایره»، «مربع» یا «آب» در پاسخی که به دست می‌آید کاملا موثر است.
- ناویاب «منطقی» است، پس چاره‌حل آن «حدس‌زدن» نیست! با کشف روابط منطقی، ماهیت قطعی بعضی خانه‌ها را تعیین کنید و با استناد به همان خانه‌ها، به ماهیت خانه‌های دیگر برسید.
- خانه‌هایی را که مطمئن هستید حاوی هیچ‌یک از ادوات نیستند، با ضربدر یا علامت آب (≈) مشخص کنید.
- خانه‌هایی را که مطمئن هستید باید پُر باشند ولی شکل پُرشدگی آن‌ها مشخص نیست، موقتا با یک خال سیاه مشخص کنید.
- فراموش نکنید که ناویاب فقط و فقط یک پاسخ دارد!
- اطلاعات بیشتر درباره «ناویاب» و نمونه‌های تمرینی متنوع‌تر را در اینترنت و شبکه‌های اجتماعی جست‌وجو کنید.

واژه‌یابی

پنج‌شنبه ها

سرگرمی ورزشی

ر	م	ی	ش	ا	و	ح	د	ق	ه
ا	ا	ی	ش	ا	ن	ی	ا	ب	پ
د	ن	گ	ل	ز	ن	ی	ا	ب	پ
ت	ر	ک	د	ا	ی	ی	س	ا	ر
ق	ه	ف	ر	د	غ	ی	ط	س	ا
ا	ی	ل	ی	ی	و	ت	و	ی	ت
ش	م	ل	م	ر	ظ	ک	ر	ب	و
ب	ک	ی	گ	ح	ا	ن	ه	پ	ر
د	د	ل	د	ی	م	ص	ی	ه	ی
ر	ب	م	پ	و	ا	ل	ن	ب	ن
خ	ا	م	ن	ی	ا	ق	ا	ه	ل
ش	ل	ی	ل	ب	د	ر	ا	ص	ه
ا	خ	ت	ت	ل	ذ	ب	ف	ل	خ
ن	ش	و	ق	ش	خ	ب	ا	ن	ه
د	ف	ا	ع	ی	ی	د	ت	گ	ف

قانون: کلماتی از متن زیر، رنگی هستند. هریک از این کلمات به‌صورت یک خط مستقیم در جدول مخفی شده‌اند. آن‌ها را بیابید و خط بزنید. خواهید دید که برخی حروف هنوز خط نخورده باقی مانده‌اند. آن‌ها را به ترتیب در کنار هم قرار دهید تا رمز این سرگرمی «واژه‌یابی» را کشف کنید.

نکته‌ها: کلمات شاید در جهات مختلف حتی چپ به راست، پایین به بالا یا مورب درج شده باشند. در آغاز کلمات بلند تر را پیدا کنید و در آخر سراغ کلمات کوچک ۴ حرفی، ۳ حرفی و ۲ حرفی بروید.

زمان پیشنهادی ۱۵ دقیقه — ساده

کی‌روش، سرمربی ۶۳ ساله پرتغالی با وجود این که برای خودش یک نوع امپراتوری در ایران درست کرده، امانتایجی که این چند سال گذشته گرفته، باعث شده که منتقدانش سکوت کنند. تیم ملی ایران به عنوان دومین تیم دنیا با اقتدار به جام جهانی صعود کرد تا رکوردی بی‌سابقه برای ایران و کی‌روش ثبت شود. یوزهای ایران در مقدماتی جام جهانی ۲۰۱۸ بدون هیچ شکستی به جام جهانی راه پیدا کردند و حتی تا آخرین هفته از این رقابت‌ها هیچ گلی نیز دریافت نکردند و این رکوردهای بی‌نظیر نشان‌دهنده قدرت دفاعی بالای تیم کی‌روش است که ملت ایران را بیش از پیش امیدوار می‌کند.

بدون شک ستاره درخشان این روزهای فوتبال ایران و آسیا علیرضا جهانبخش است. وینگر طراح آلکمار در این فصل از لیگ برتر هلند آقایی کرد و نام فوتبال ایران را در قاره کهن و اروپا به قله افتخار رساند. علیرضا در این فصل برای تیمش ۲۱ گل زد و ۱۲ پاس گل داد تا به عنوان آقای گلی فصل ۲۰۱۸-۲۰۱۷ هلند برسد. دیگر ستاره ایران سردار آزمون است. ستاره کم‌سن و سال گنبدی که همیشه با حواشی خاصی همراه است ولی همچنان مهاجم اول تیم ملی ایران است و هرزمان که کی‌روش به او اعتماد کرده، او دست خالی برنگشته است. سردار پس از درخشش‌های زیادی که در فصل گذشته به همراه روستوف داشت و در لیگ قهرمانان اروپا به تیم‌های بزرگی مانند بایرن مونیخ و اتلتیکو مادرید گلزنی کرد، بیش از پیش زیر ذره‌بین باشگاه‌های بزرگ اروپایی قرار گرفت. مسی ایران با گلزنی‌های زیادش در تیم ملی ایران خیلی‌ها را وادار کرد تا او را جانشین علی دایی، اسطوره تیم ملی کشورمان و آقای گل فوتبال جهان بدانند. در خط حمله تیم ملی ایران آن‌قدر مهره‌های کلیدی وجود دارد و کی‌روش در این خط آن‌قدر بازیکنان آماده دارد که نمی‌توان از حضور انصاری فرد، مهاجم المپیاکوس چشم‌پوشی کرد.

سودوکو

هر روز

قانون: ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های خالی بنویسید که در هر سطر، در هر ستون و در هر مربع ۳ در ۳ هیچ‌رقمی تکراری نباشد.

زمان پیشنهادی ۵۰ دقیقه — بسیار سخت

	۳	۵		۷	۲			۴
			۴	۳		۱	۵	۲
	۹	۸	۳					
		۷				۴		
					۹	۵	۶	
۷	۴	۲		۹	۳			
۱			۴	۳		۲	۷	

زمان پیشنهادی ۳۰ دقیقه — متوسط

						۵		
	۴		۷		۲		۶	
				۶		۷	۱	
۶		۵		۳				۴
		۴		۲		۳		
۹				۴		۶		۱
	۱	۸		۷				
	۹		۶		۱		۷	
۴								

زمان پیشنهادی ۱۰ دقیقه — بسیار ساده

	۶		۱			۳		۵
	۴	۳	۵				۱	
							۶	
۲	۸	۷	۴					۹
۶	۳	۴	۸		۹	۷	۵	۱
۱					۶	۸	۲	۴
	۹							
	۲				۱	۵	۷	
۷		۵			۴		۸	

پاسخ ها
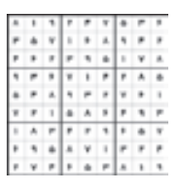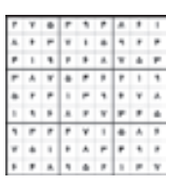
لطفا نظر، انتقاد و پیشنهاد تان را درباره بخش جدول و سرگرمی به شماره ۲۰۰۰۹۹۹ پیامک کنید.